

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾

z dnia ..... 2017 r.

**w sprawie warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii,
geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród
Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących**

Na podstawie art. 47 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania lub upoważniona przez niego jednostka organizacyjna, zwani dalej „jednostką kierującą”, kierują nauczycieli do pracy za granicą w celu wspomagania wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą.

2. Kierowanie nauczycieli odbywa się na podstawie:

- 1) umowy zawartej między ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania a właściwym organem państwa, do którego nauczyciele mają być kierowani, albo
- 2) wniosku organizacji społecznych zarejestrowanych za granicą, prowadzących szkoły albo nauczanie języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim, określającego miejsce, termin i warunki zatrudnienia nauczyciela, zakres jego obowiązków oraz warunki bytowe, przekazanego za pośrednictwem przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego Rzeczypospolitej Polskiej wraz z opinią tego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego dotyczącą treści wniosku.

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

§ 2. O skierowanie do pracy za granicą może ubiegać się nauczyciel, jeżeli:

- 1) posiada:
  - a) kwalifikacje wymagane w Polsce do zajmowania stanowiska nauczyciela danego przedmiotu,
  - b) znajomość języka urzędowego danego państwa lub jednego z następujących języków: rosyjskiego, angielskiego, francuskiego i niemieckiego, w przypadku gdy jest on powszechnie stosowany w państwie, o skierowanie do którego nauczyciel się ubiega,
  - c) co najmniej dobrą ostatnią ocenę pracy lub, a w przypadku gdy nie posiada oceny pracy – ostatnią pozytywną ocenę dorobku zawodowego uzyskaną w związku z awansem zawodowym nauczycieli,
  - d) stan zdrowia umożliwiający podjęcie pracy w charakterze nauczyciela w danym państwie;
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych i korzysta z praw publicznych;
- 3) nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) nie był prawomocnie ukarany karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 76 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 oraz z 2017 r. poz. 60), w okresie 3 lat przed nawiązaniem stosunku pracy, albo karą dyscyplinarną, o której mowa w art. 76 ust. 1 pkt 4 tej ustawy;
- 5) nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.

§ 3. 1. Nauczyciel ubiegający się o skierowanie do pracy za granicą składa jednostce kierującej następujące dokumenty:

- 1) list motywacyjny;
- 2) życiorys;
- 3) dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji wymaganych do zajmowania stanowiska nauczyciela danego przedmiotu;
- 4) zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy w charakterze nauczyciela w danym państwie wystawione nie wcześniej niż miesiąc przed jego złożeniem;
- 5) informację z Krajowego Rejestru Karnego, potwierdzającą spełnianie warunku, o którym mowa w § 2 pkt 3;

6) informację z rejestru, o którym mowa w art. 85w ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, potwierdzającą spełnianie warunku, o którym mowa w § 2 pkt 4.

2. Po złożeniu wymaganych dokumentów z nauczycielem jest przeprowadzana rozmowa kwalifikacyjna, w czasie której jest sprawdzana w szczególności znajomość języka obcego, o którym mowa w § 2 pkt 2.

3. Nauczyciele zakwalifikowani do pracy za granicą odbywają kursy przygotowujące do podjęcia pracy wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą, organizowane przez urząd zapewniający obsługę ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania lub przez publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym.

§ 4. 1. Jednostka kierująca zawiera z nauczycielem umowę cywilnoprawną o skierowanie do pracy za granicą.

2. Umowa o skierowanie do pracy za granicą określa w szczególności:

- 1) pracodawcę zagranicznego;
- 2) okres, na który nauczyciel jest skierowany do pracy za granicą;
- 3) świadczenia przyznane nauczycielowi na podstawie przepisów w sprawie zakresu i warunków przyznawania świadczeń przysługujących nauczycielom polskim skierowanym lub delegowanym do pracy za granicą;
- 4) obowiązki nauczyciela, z uwzględnieniem obowiązków, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

3. Jednostka kierująca może rozwiązać umowę o skierowanie do pracy za granicą w przypadku, gdy:

- 1) nauczyciel nie wywiązuje się ze swoich obowiązków lub jego postępowanie uchybia godności zawodu nauczyciela;
- 2) nauczyciel naruszył przepisy prawa związane z wychowaniem, edukacją dzieci i młodzieży lub z opieką nad nimi obowiązujące w Polsce lub państwie, do którego został skierowany;
- 3) choroba nauczyciela trwa dłużej niż miesiąc.

4. Rozwiązanie umowy o skierowanie do pracy za granicą z przyczyn, o których mowa w ust. 3:

- 1) pkt 1 i 2 – następuje z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia, po przeprowadzeniu przez jednostkę kierującą postępowania wyjaśniającego;
- 2) pkt 3 – następuje z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.

5. Nauczyciel może rozwiązać umowę o skierowanie do pracy za granicą w przypadku, gdy jednostka kierująca nie wywiązuje się z zobowiązań wynikających z tej umowy lub z innych ważnych przyczyn, z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia.

6. Umowa o skierowanie do pracy za granicą wygasa w razie zakończenia stosunku pracy u pracodawcy zagranicznego.

7. Rozwiązanie umowy o skierowanie do pracy za granicą lub jej wygaśnięcie powoduje wstrzymanie udzielania świadczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 3.

§ 5. 1. Doskonalenie zawodowe nauczycieli pracujących wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących organizują w Polsce i za granicą publiczne placówki doskonalenia nauczycieli o zasięgu ogólnokrajowym.

2. Dla nauczycieli organizuje się w szczególności: studium metodyczne, seminaria, konferencje, wykłady, kursy on-line, warsztaty i praktyki metodyczne.

3. Doskonalenie zawodowe nauczycieli pracujących wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących może być również realizowane przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817), mające doświadczenie w pracy na rzecz Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących, w trybie określonym w przepisach tej ustawy.

4. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może również zlecić publicznym lub niepublicznym szkołom wyższym w trybie określonym w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1842).

5. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może również zlecić jednostkom samorządu terytorialnego w drodze porozumienia.

§ 6. 1. Na wniosek organizacji społecznej zarejestrowanej za granicą albo innych podmiotów organizujących za granicą nauczanie języka polskiego lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim, a także nauczycieli pracujących wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących, mogą być przekazywane za granicę podręczniki i pomoce dydaktyczne służące temu nauczaniu.

2. Podręczniki i pomoce dydaktyczne, o których mowa w ust. 1, pozyskuje i przekazuje za granicę upoważniona przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania jednostka organizacyjna.

§ 7. 1. Organizowanie w Polsce kolonii, obozów lub innych form letniego wypoczynku dzieci i młodzieży polonijnej minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zlecić organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mającym doświadczenie w pracy na rzecz Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących, w trybie określonym w przepisach tej ustawy.

2. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może również zlecić jednostkom samorządu terytorialnego w drodze porozumienia.

3. Do podmiotów, o których mowa w ust. 1 i 2, organizujących kolonie, obozy oraz inne formy letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży polonijnej stosuje się przepisy art. 92a-92s i art. 96a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.²⁾) oraz przepisy wydane na podstawie art. 92t tej ustawy.

§ 8. 1. Wspieranie współpracy szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw oraz organizacji społecznych zarejestrowanych za granicą, o których mowa w § 1, ze szkołami w Polsce realizuje się w szczególności przez przedsięwzięcia edukacyjne o różnorodnej tematyce edukacyjnej, umożliwiające dzieciom i młodzieży polonijnej za granicą doskonalenie znajomości języka polskiego i poznanie Polski, dzieciom i młodzieży szkół w Polsce – poznanie polskiego dziedzictwa kulturowego za granicą, a nauczycielom – wymianę wiedzy i doświadczeń dydaktyczno-wychowawczych

2. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może zlecić organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mającym doświadczenie w pracy na rzecz Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących, w trybie określonym w przepisach tej ustawy.

3. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może również zlecić jednostkom samorządu terytorialnego w drodze porozumienia..

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60.

4. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może również zlecić publicznym lub niepublicznym szkołom wyższym w trybie określonym w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.

§ 9. Do nauczycieli ubiegających się o skierowanie do pracy za granicą, którzy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia złożyli jednostce kierującej dokumenty, o których mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 24 września 2009 r. w sprawie warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących (Dz. z 2015 r. poz. 1022), stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia³⁾.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

---

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 2009 r. w sprawie warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących, które utraci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 365 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).